

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Redaction & Administration:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0397
УНКоорд: 435-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
BARELY 7-4125
УНКоорд: BARELY 7-5837

РІК LXXX. Ч. 71. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК TUESDAY, APRIL 17, 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK ВІСНОПОК, 17-го КВІТНЯ 1973 No. 71. VOL. LXXX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Понеділок, 16 квітня 1973

У РИМО-КАТОЛИЦЬКИХ І ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ЦЕРКВАХ у Нью-Йорку минулої квітної неділі, що була дуже теплою і сонячною, посвячували пальму, радісно співали хорі і грали органи, відзначаючи тим дов'ятіду Ісуса Христа до Єрусалиму, за тиждень перед розп'яттям. По полудні на 5-й евангелії проходилися десятки тисяч людей, багато було в Центральному Парку, а на Коні Айленді над морем було понад 200 000 душ, хоча ще ніхто не купався, бо занадто холодна вода.

ВИКРАДЕНУ СТАРОВИННУ СТАТУЮ ДВІ МАРІ віднайшли в Санта Фе напередодні Великодніх святкувань. Ту статую великої краси і 348-літньої давності було викрадено з її ніші у катедрі минулого місяця. Поліція заарештувала двох юнаків, і один із них, очевидно, признався у злочині, бо поліція дуже легко віднайшла статую в старій покинутій шахті. Викрадачі вимагали за статую 150 000 дол. викупу, а потім зникли...

У СТОЛІЦІ ЧІЛЕ САНТІЯГО РОБІТНИКИ - ВАТАЖНИКИ відмовилися безплатно працювати на комуністичному "суботнику". Такі "суботники" намагається все частіше запроваджувати у Чиле за московсько-більшовицьким зразком президент - марксист д-р Альєнде. Робітники мали безкоштовно розвантажати 11 000 тонн цукру, присланого кубинським диктатором Кастро. У Чиле бракує багатьох товарів і харчів.

ПРЕЗІДЕНТ РІЧАРД НІКСОН ПОПРОХАВ КОНГРЕС асигнувати 360 мільйонів доларів на раніше не передбачені військові видатки. Ці гроші підуть на допомогу колишнім воєнополоненим, які повернулися з В'єтнаму, та на підвищення допомоги деяким категоріям ветеранів і на субсидії для міжнародних організацій — їх треба підвищити через девальвацію долара за кордоном. Півтора мільйонів доларів будуть витрачені на обладнання Американської Місії в Пекіні, в комуністичному Китаї.

СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТИ У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧИНІ перебрали на своїй минулотижневій конференції в Ганновері кандидата Білла Брандта на свого голову, затвердивши таким чином його центрому політичну програму. Брандт отримав 404 голоси, "за" при 20-ох, "проти" і 4-ох, які стрималися. Однак ліва прокомуністична група у Соціал - демократичній партії задовольнилася якнайкраще своє невдоволення іншими найближчими співробітниками Брандта. Його міністер фінансів Гельмут Шмідт отримав тільки 286 голосів, "за" і 129, "проти" при 16-ох, які стрималися.

ЗАХІДНІ НІМЕЧИНЦІ І ЧЕХО - СЛОВАЧИНЦІ у Рінні підписали переговори про встановлення між ними нормальних взаємин з двох сторін. Західні Німеччинці погодилися визнати Мюнхенський договір 1938 року, за яким Гітлер перебрив розподіл Чехо - Словаччини, за "деморальний і фальшивий". Німечкий уряд не захотів назвати той договір "недійсним" тому, щоб не давати чеським комуністам формально - правної притоки до пробою за відшкодування.

АВСТРАЛІЯ РІЗКО ЗАПРОТЕСТУВАЛА проти Югославії за розстріляння її трьох натуралізованих громадян, хорватських емігрантів. Австралійські власті дізналися про цей розстріл поштою кілька днів тому з радіо - пресових повідомлень: австралійський уряд протестує, що югославський уряд нічого про арештування тих хорватів, австралійських громадян, не повідомив австралійського амбасадора. Югославія твердить, що ті розстріляні хорвати належали до "банди" партизанів - терористів, які переступили югославський кордон від сторони Австрії. Дружина одного з розстріляних, яка живе в Австралії, твердить, що її чоловік був на відвідинах у свого батька і що його арештували так же, у домі батька, а не в будь-якій партійській клітці.

МОСКОВСЬКА "ПРАВДА" БІДКАС, що якус Марію Іванову, "герої праці" й видатну комуністку, важко образили, коли поліціянти в одній великій совєтській крамляці перешукали її торбанку, чи вона чогось не вкраде. Крамляці покупців у совєтських крамляцях стали такими масовим явищем, що покупці при виході з крамляці перешуковують, що доводить раз-ураз до сварок і протестів.

ПІВДЕННО - В'ЄТНАМСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НГҮЄН ВАН ТІС ВЕРНУВСЯ до Сайгону з подорожі до Америки і мільйон європейських єврейців. На летищі вітала його тисяча якх 30 000 осіб. Нгүєн Ван Тіс виголосив 15-хвилинну промову, яку передавали через радіо. Він твердив, що тепер Південний В'єтнам вертається до "єри миру", але водночас табував насичування комуністичних військ у Південному В'єтнамі водами і зброєю. Він признав, що в Західній Європі стріляють з "фальшивим розумінням міжнародних інтересів Південного В'єтнаму під впливом комуністичної пропаганди", але, мовляв, він з'ясував те неперозуміння.

ПОІДАВ ВАНГАЛДЕШЕМ У ПІВДЕННІЙ АЗІЇ ПЕРЕНШОГ туратан, який спричинив смерть коло сотні людей. Покину віднайшли 35 трупів. Шкоди йдуть у мільйони дол.

У ІТАЛІЙСЬКІЙ КРАЇНІ СІККІМ НАСТАВ спокій: П'абсолютний монарх Тальєндо Вондуп Намуджиді погодився на вигоду опозиції і вирішив багатьох своїх диктаторських привілеїв. Індія вислала своє військо, щоба боронити його проти повстанців.

Анатоль Домарацький вилунав, повернувся до праці

Джерзі Сіті. — У понеділок, 16-го квітня, повернувся до своїх нормальних занять в друкарні "Свободи" її керівник Анатоль Домарацький, після шістьох тижнів відсутності з уваги на деякі недомогання, що вимагали двох складних операцій та опієла лікування. Анатоль Домарацький весь час був під доглядом лікарською опією д-ра Володимира Гука, якому і завдячує своє повне відновлення з докучливих недуг.

Анатоль Домарацький

През. Ніксон плянує велику поїздку до Європи восени цього року

Вашингтон. В розмові з журналістами, відбулій у Квітну неділю 15 квітня ц. р. перед богослуженням в Білому Домі, президент Ніксон сповістив, що він плянує на осінь 1973 року велику поїздку до Європи, першу в цій другій його каденції. Перед поїздкою мала б відбутися окрема зустріч през. Ніксона з президентом Франції Жоржом Помпідю, точний реченець і місце якої ще не устійнені. Заступник пресового секретаря Білого Дому Джералд Л. Воррен заявив згодом, що през. Ніксон відвідає правдоподібно Велику Британію, Францію, Італію й Західну Німеччину, головні яких то держав уже зустрічались чи зустрінуться ще з през. Ніксоном. Докладна тура поїздки през. Ніксона ще не випрацьована, але ж думають, що Президент відвідає також інші європейські держави. Під час своєї пресової конференції 15 березня ц. р. през. Ніксон заявив, що його поїздку до Європи рекомендувала Крайова рада безпеки, вважаючи, що її треба відбутися з огляду на інтереси ЗСА в НАТО, тобто в Північно - Атлантичському пакті. Водночас із цим Крайова рада безпеки рекомендувала, щоб Президент відвідав також держави Південної Америки і також до Африки і Японії. В черні цього року мав би прибути до ЗСА генеральний секретар ЦК КПСС Леонід Брежнєв. Ці відвідини були заплановані, але ж їх подробиці ще не устійнені.

Президент Італії зустрінеється у ЗСА з през. Ніксоном і з ген. секретарем ОН Вальдгаймом

Рим. — В неділю 15 квітня ц. р. відлієть із Риму до ЗСА з метою відвідин през. Ніксона президент Італії Джуліо Андреотті. Прилет його до Вашингтону був передбачений на понеділок 16 квітня. Перед своїм відїздом през. Андреотті заявив, що ЗСА й Італія зв'язані дружбою народів, що її ніякі події не зможуть поставити під загрозу. В дальшому Андреотті сповістив, що темою його розмов з през. Ніксоном будуть в першу чергу питання Європейської Економічної Спільноти і майбутньої співпраці між ЗСА і Західною Європою, базовані на реальних інтересах. Думають, що розмови Андреотті з Ніксоном будуть стосуватися також близько стоючого конфлікту і взаємин із Совєтським Союзом. Супроводить през. Андреотті під час його відвідин у ЗСА міністер закордонних справ Італії Джузеппе Медічі, який недавно відвідував Єгипет, Сауді Аравію, Ліван й Ізраїль і добре ознайомлений із ситуацією на Близькому Сході. У планах поїздки Андреотті передбачена також його зустріч із генеральним секретарем Об'єднаних Націй Куртом Вальдгаймом.

Округи УНС Нью Джерзі готуються до відзначення 80-річчя "Свободи"

Джерзі Сіті. — У четвер 12 квітня тут у залі УНДому відбулися наради представників Округу Нью Джерзі з самого Ноаркської, Перт Амбойської, Джерзісської і Пассейської. Наради відкрив і ними проводив голова тимчасового Комітету інж. Мйрон Сірій, що є і головою Округу Нью Джерзі. В нарадах брав участь і головний радийний Степан Гавриш — координатор ювілейних святкувань 80-річчя "Свободи". По короткій нараді призначили вибори діловий комітет, завданням якого побудувати заходи для відзначення цього відзначення ювілею "Свободи". Комітет обрав у складі: інж. Мйрон Сірій — голова, інж. Омелян Граб і Іван Хомко — заступники голови, Юліян Баранюк — касир, м-р Омелян Губський — секретар та члени комітету пані Квітка Стецюк, Стефанія Стеція, Дарія Орхонська і Володимир Роговський, Ярослав Леськів.

Під час балу буде грати відомо оркестра Богдана Гірянкі з Пассейської. Рівнож буде проведений вибір королеви краси стейту Нью Джерзі, яка опісля візьме участь в конкурсі вибору "Міс Союзу". Чергові наради повного комітету відбуваються в п'ятницю 4-го травня о год. 7-йй вечора в залі УНДому при Проспект вул. в Ірвінгтоні.

У Нью Йорку відкрито виставку образів Ольги Остапак

Нью Йорк. — В неділю 15 квітня ц. р. відкрито тут у галерії ДМКлобу першу на цьому терені індивідуальну виставку образів Ольги Остапак. Поля формального відкриття від Управи Об'єднання Мистецтв Петром Мегіком, слово про мalarку і її праці виголосила прибула з Детройту, де Ольга Остапак сидічала вступу мalarської школи, пані Маруєла Век, приятелька й покровителька мистецтва. Вона поінформувала, що мисткиня — буюквинка, батько якої і чоловік служили в УГА, та яка замолоду студувала музику і тільки у пізньому віці звернулася в сторону мalarства. Кожен мистець шукає у своєму мистецтві краси життя і Ольга Остапак знаходить її в малюванні головної квіт і натюрморту. — Інж. Т. Жуковський вітає пані Ольгу Остапак від буюквинців Нью Йорку, пригортаючи своє з нею знайомство з дитячих років. Від Союзу Українців вітала мисткиню Тв-

ЗСА й араби обмінюються різними заявами на Раді Безпеки ОН

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор в Об'єднаних Націях Джон Скалі рішуче запротестував проти закидів, що їх зробила арабська преса й лідер палестинських партизанів Ясір Арафат, наче б Америка була причетна до ізраїльського військового рейду, перешеденого проти палестинських кварталів у столиці Лівану Бейруті тиждень тому. Державний секретар В. Роджерс запросив до себе дипломатів всіх арабських держав, акредитованих у Вашингтоні, — рішуче заперечив перед ними, наче б Америка мала будь-що спільне з тим рейдом і просив арабських дипломатів, щоб преса в їх країнах надрукувала ту заяву. Згаданий лідер партизанської організації "Аль Фатах" Ясір Арафат заявив, що кол. американський амбасадор в Лівані Армін Мерсер, тепер у Державному Департаменті у Вашингтоні, мав спеціальне доручення зберігати зв'язок з палестинськими терористами і віддавати їм на послуги автомобіль.

Південний В'єтнам вступив своїм військом до Камбоджи проти комуністів

Сайгон. — Південно-в'єтнамське військо із панцерними вантажними переступило кордон в сторону Камбоджи, заарештувавши таким чином на комуністичну атаку проти південно-в'єтнамського міста Тан Чав, тільки за 6 миль від кордону Камбоджи, за проти порушення комуністами в минулу п'ятницю одного села у прикордонній смузі по стороні Камбоджи, внаслідку чого близько тисяч громадян Камбоджи в паніці втекли на територію Південного В'єтнаму. Число втікачів з Камбоджи до Південного В'єтнаму обреховують на 10 000. Південно-в'єтнамське командування нічого не повідомляло про ту свою операцію проти комуністичних військ на території Камбоджи і вістки про це походять тільки від тамтешніх західних газетних кореспондентів. Згідно з їхніми повідомленнями — до столиці Пномпеню прибули різко Меконг далішні три великі танкери з газоліном. Комуністичний режим шлюхом до Пномпеню небезпечно, бо обидва беріги річки різні зайняті комуністичними військами, які роблять засідки. Комуністична суходільним шлюхом до цієї столиці майже цілком перервана і та столиця знаходиться під фактичною облогою комуністичних військ. Американське летунство продовжує важке бомбардування комуністів, — за твердженням газет — від того бомбардування великі людські й матеріальні втрати має також тамтешнє цивільне населення.

Пекін започатковує пропагандистську акцію за мирне приєднання Тайваню

Пекін. — Китайські комуністи використали 48-му річницю з дня смерті д-ра Сун Ят-сена, основоположника Китайської Націоналістичної Партії, — для того, щоб провести кампанію за мирне об'єднання Тайваню з китайським материком. З нагоди цієї річниці в різних містах комуністичного Китаю відбуваються урочисті збори, про що широко інформувало китайське комуністичне радіо у радіопередачах до Тайваню, підкреслюючи патріотизм Сун Ят-сена і його заслуги для китайського народу в боротьбі за визволення. Одночасно при цій нагоді видані китайські діяти, які колись були членами Китайської Націоналістичної Партії і співпрацювали з Сун Ят-сеном та Чіанг Кай-шеком, виступили в радіо з заявками до тайванців і китайських націоналістів зв'язатися з Китаєм, мовляв, відпаді листки завжди повертаються до коренів дерев". Як відомо Чіанг Кай-шек був одружений зі сестрою Сун Ят-сена.

"Правда" заявляє своїх і закордонних туристів

Київ. — Московський "Правда", "Известия" й ін. газети в серії статей та вісток весною ц. р. розповідають про різні випадки "контрабанди" на кордонах СРСР, з неприємною метою залучати будь-яких туристів, щоб вони не пробували вивезти або ж завезти щось нелегально до СРСР. У найновішій статті в органі ЦК КПСС "Правда" з 8 квітня, п. наг. "Кордон біля причалу", розповідається про виторгений нх двоє службовців прикордонної митної охорони КГВ у Одесі, на призначення Н. Владислав, майор, і Н. Татаренко — підполковник. Вони вивезли в чужині своїх туристів, перевіряючи речі перед відлітанням корабля з Одеського порту: у домашніх речах однієї родини знайшли 1,843 грами золота, яке стало власністю держави; у одного туриста знайшли в валізці, зірвавши стінки, 917 золотих монет; ще в іншого туриста, з-за кордону, знайшли в жилетці зашиті металеві прутки, вагою в 5,640 грамів — це була дорога платина. Всі знайдені недекларовані речі конфісковуються, а при задекларуванні за них стягають надзвичайно високе мито. В Одеському порту на посту переловлювача працює а кий і Шевкловіч, який роздер пальтурки книжки туриста і "извлек", антигнущ звідти, ізольно спресовані пакки закордонних грошей. Туристично-мисливський амулет, розповідає московська "Правда", розділяється, і з її пояса витягли приховані гроші. Зауваж цей героїзм, включно з відібраними грошми у жінки, яка сховала свою власність у поясі на великій випадок, остерігаючись нападу злодіїв. Контрольно-перепускний Пункт "Одеса" дістав урядові нагороду.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА ВШАНУВАЛА БЕНКЕТОМ Д-РА В. ГАЛАНА У ЙОГО 80-ТИРІЧЧЯ

Філадельфія. — В суботу 14 квітня ц. р. відбувся тут у залі "Трибуна" бенкет у честь д-ра Володимира Галана, якому саме сповнилося 80 років життя. Вечір відкрив д-р Олександр Білик від спеціально для цієї цілі складеного Громадського Комітету, звернувши увагу на різноманітну підлину громадську діяльність Ювілята, яка й заохочувала, щоб його вшанували. Д-р М. Пенко, який проводив вечором, виголосив коротку промову, що і закінчила багаточисельним для д-ра В. Галана і його дружини Ярослави, що підхопила хором ціла зала. Дир. Іван Поритко накреслив у своїй промові головні етапи життя і діяльності д-ра В. Галана, як воля й громадянська, харитативна, комбатантська та економічна діяльність. Усні привітали виголосили Йосип Лисогір від СКВУ, ген. Петро Самутин від Головної Управи ОБВУА, — д-р Теодосія Савицька від Координаційної Ради Суспільних організацій при ЗУАДК та від СУА, інж. Михайло Нич від Філадельфійського Відділу УККА та інж. Степан Куропась. Д-р М. Пенко відчитав назви к. 40 організацій, які надіслали письмові привітти, і привітав підписаних на них. У мистецькій програмі під режису-

д-р Володимир Галан

рою Володимира Пашаровського взяли участь Оксана і Пйотр Рудакевичи ("Шоє на веселі"), Юлія Пашаровська, сольспів, — Язичицька-Климовська ("Нема-то як стара війна", фелетон) та Марія Лисак і Володимир Пашаровський ("Коліє, і тепер" — слова Олєга Лисака). При фортепіані — Галія Поритко. Організатором того вечора, промовляв і всім учасникам дякував д-р Володимир Галан. — При нагоді того вечора зібрано з добровільних пожертв 1,500 дол. на Стипендіний фонд матері укрїнської нації при Пенсильвійському університеті у Філадельфії. — Прийнятих було коло 200 осіб.

Українці Клівленду готуються до зустрічі Верховного Архиспископа

Клівленд. — У зв'язку з заповідженням прибуттям на терен ЗСА Верховного Архиспископа і кардинала Йосифа Сліпого українська громада в Клівленді-Пармі розпочала активні підготовчі заходи, щоб належно й гідно зустріти найвищого достойника Української Католицької Церкви в часі його перебування в цьому місті. 9 квітня тут оформився на нарадах клівлендського деканату та делегатів громадських організацій загальний церковно-громадський комітет під проводом о. шамб. Дмитра Гресня на як голову та д-ра Тараса Антоновича як його заступника. Покиляючи також однадцять комісій, які відповідатимуть за окремі ділянки цілої програми зустрічі. По-

ТУСМ продовжує цикл викладів про сучасне положення в Україні

Детройт-Клівленд. — 13-го квітня заходами Крайової управи Товариства Української Студентської Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) осередки діяльності ТУСМ в Детройті, Клівленді-Пармі та у Пінтсбурі відбулися зібрання членів ТУСМ та заінтересованої громадянства, присвячені з'ясуванню сучасного положення на українських землях, а також форм опротиву совєтській націоналістичній політиці. В програмі цих зібрань були інформаційні доповіді членів Сеньйорату ТУСМ, а відтак обмін думками на окремі питання порядком запитів та дискусій. Зібрання в Детройті відбулося 13 квітня в залі парафісії св. Йосафата. Нарадами проводила голова Осередку діяльності ТУСМ студент Богдан Клід. Наступного дня 14 квітня подібне зібрання відбулося в Пармі (Клівленд), в залі св. Йосафата. Підготовку до зібрання перевела місцева управа Осередку діяльності ТУСМ під керівництвом студентки Марійки Коши. Дискусією проводив д-р Богдан Футей, член управи Сеньйорату ТУСМ та голова місцевого Відділу УККА. По полудні 15 квітня сеньйорату ТУСМ доповідали у Пінтсбурі в залі парафісії св. Івана Хрестителя, у Пінтсбурі в активній невеличкій Осередку діяльності ТУСМ, що бо-

ВІДБУДУТЬСЯ ВИБОРИ ДО РАД УКРАЇНСЬКОГО ССР

Київ. — Президія Верховної ради УССР опублікувала з датою 9 квітня повідомлення про те, що 17 червня 1973 р. в УССР відбудуться збори до обласних, районних, міських, сільських і селищних Рад депутатів трудящих Української РСР. Каденція теперішніх рад в УССР кінчиться 13 червня 1973 р.

СВОБОДА

FOUNDED 1938

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Assn, Inc. at 31-33 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1973.

P.O. Box 346

Jersey City, N.J. 07303

Школа, учні й батьки

У Кембриджі Спрінгс у Пенсильванії існує заснований і утримуваний польською громадою в Америці „Коледжом Зайонковим“, висока школа, призначена в першу чергу для польської молоді. Чимакський „Дзєнік Зайонковий“ (Згода) з 1 квітня ц. р. містить на тему цієї школи статтю, з якої можна здогадатися, що та школа, яка проковтувала мільйони доларів, переживає хронічну кризу. Названий польський часопис бідається, що фінансові труднощі школи можна було б легко розв'язати, якби йшов туди більший приплив польської молоді. Газета слухає звертання увагу на те, що не можна осягнути це наріканням, ані патрістичними проповідями та заклинами і що єдиний спосіб зареєструвати ліхві — це співпраця з батьками, щоб вони заохочували своїх дітей йти до рідної високої школи.

Це не тільки проблема польської високої школи і польської громади в Америці. Не раз уже писалося, що різні американські університети були схильні відкривати у себе кафедри української мови чи літератури, якби знайшлися відповідні члени українських слухачів. Зокрема поважні труднощі мала і має така кафедра в Пенсильванському університеті у Філадельфії, дарма що вона заповнена студентами „кредити“ нарівні з усіма іншими предметами. Та сама проблема існує з Менор Джуниор Коледжем, що його ведуть Сестри Васильяни на Факс Чейзі біля Філадельфії: ця висока дівоча школа відзначала саме минулого року своє 25-річчя, і тоді відкрито там вечірню школу для юнаків. Найбільша біда в тому, що в українській учениці становлять дуже малий відсоток: різноманітні батьки приносять високий рівень тієї школи й посилюють туди своїх дітей, тільки „не знають“ цього наші українські батьки, для дітей яких створено ту школу.

Польський часопис має повну рацію, обвинувачуючи найбільше батьків. Патрістичні заклинки в газетах не доходять до шкільних дітей і студентів. Вони не викрешуть теж у тих дітей і молоді духа, що його не захищає в них хатня атмосфера, розуміє, тактовне і добиле виховання батьками дітей. Коли батьки говорять змалку до дітей по-англійськи або, кидуючись в другу екстрему, відштовхують дітей від українства своїм гурра-патрістизмом, що глузує з усього американського, то — очевидно — годі вимагати від дітей і молоді зрозуміння для таких рідних шкіл. Українські батьки винні, що не дають дітям доброї освіти, яка включає теж бодай обмежене знання українства.

Совєтська пропаганда в світі

Совєтський „Голос Родины“ в лютому ц. р. опублікував цікаві дані про т. зв. культурні зв'язки Совєтського Союзу з закордонними країнами в 1972 р. Ці дані виявляють розміри совєтської пропаганди на зовнішньому відтинку, якою охоплені тепер практично всі країни світу. Газета пише, що „в 1972 р. тільки в засади Міністерства культури СРСР здійснено 15,500 відвіздів закордон совєтських артистів, діячів культури в складі артистичних груп та різних делегацій. Ця цифра розшифровується таким чином: 129 художніх колективів, 41 артистична група, коло 200 солістів, 116 виставок“.

Коли йдеться про окремі країни, то, наприклад, у ЗСА протягом 10 місяців діяла велика виставка „Творчість народів СРСР“ для відзначення 50-річчя утворення СРСР. Виставку відвідало, як подає газета, 540,000 людей, „в тому числі багато видатних суспільних і державних діячів ЗСА“. Цій виставці присвячено в ЗСА понад 50 телепередач і понад 800 статей в американських газетах і журналах.

Восени 1972 року в Англії був влаштований „Фестиваль російської (!) і совєтської музики“, на якому поставлено 130 творів „російської класики (!) і совєтських композиторів“. В Східній Німеччині в листопаді 1972 р. відбувся „Фестиваль совєтської драматургії“, а в 42 театрах країн влаштовано 440 вистав „російських класичних (!) і совєтських авторів“. У Болгарії виставлено кінопоєму „Визволення“. В Голландії виступав совєтський цирк, який дав у Роттердамі 14 виставок, що їх відвідало понад 40,000 голландців. Аж 57 тематичних виставок „СРСР“ та „Дружба народів СРСР“ — основа совєтської держави — організовано в країнах Азії, Африки та Латинської Америки. На Кубі відбулися „дні совєтської культури“, в Празі була влаштована ювілейна виставка „50 років СРСР“, відбувся містечковий фестиваль „у Франції, а також „Фестиваль містечка народів СРСР“ у Франції.

Подані цифри мають свою вимову. Треба тільки додати, що на цьому відтинку совєтська пропаганда матиме ще більші показники у 1973 р., враховуючи всі намічені плани „культурного наступу“.

М. Сосновський

СКВУ ТА ЙОГО ПЕРСПЕКТИВИ

(1)

Як не дивно, але, не зважаючи на те, що має длість відносно короткий час від закінчення Другого Світового Конгресу Вільних Українців, досі ця важлива справа не стала предметом громадської дискусії. Наскільки вдалося уточнити, на сторінках великої чисельної української преси досі на цю тему появилася одна стаття Миколи Плав'юка, члена Секретаріату СКВУ та його першого генерального секретаря, в журналі „Самостійна Україна“ (ч. 1-2, 1973).

Такий стан мусить викликати тривогу, бо йдеться тут про справу, яка стосується завершення нашого громадського сектору в диспосіті і політики наших громадських центрів, а зокрема підставового питання не тільки збереження, а й дальшого розвитку наших поселень поза кордонами України, щоб могли активно і успішно допомагати українському народові в його змаганнях до волі і незалежності.

У цій статті ми хотіли б торкнутися питання з історії праці СКВУ, тобто його програмової частини, і тільки коротко вказати на деякі організаційні проблеми. Маючи перед собою програму праці і завдань СКВУ, ми зможемо виразити побажання, які потрібні зміни чи доповнення в його організаційній побудові, щоб намічені плани діяльності ця установа могла з успіхом реалізувати.

За нами шість років діяльності Секретаріату СКВУ у тих формах, які були визначені у висліді міжгрупових домовленостей і формально „ратифіковані“ Першим Світовим Конгресом. Йдеться тут про введення в дію Секретаріату СКВУ з Президією, яка тричі змінювалася за минулу каденцію, мандруючи з Вінниги до Нью-Йорку і врешті до Лондону. Далі, йдеться тут про фінансування діяльності Президії, яке було покладене на центральні крайові репрезентативи. Врешті, маємо справу з пляном своєї діяльності „департаменталізації“ праці Секретаріату у формі різних рад та комісій, які, згідно з пляном, мали б відповідати за поодинокі ділянки нашого громадського життя, як, наприклад, виховно-освітні справи, суспільна опіка, преса та інформація, церковні справи, культурні справи, молоді і студентства тощо.

Зміст праці СКВУ так уточнює статут СКВУ: „а) давати всю можливу допомогу українському народові в його змаганнях до волі і державної незалежності; б) координувати діяльність своїх членів згідно з постановами й резолюціями першого і чергових Конгресів“. Це все, що на цю тему сказано в статуті, і тому не приходить дивуватися, що в

Автор цієї статті брав активну участь у праці Секретаріату СКВУ, а в роках 1969-71 виконував функції виконуючого директора Секретаріату СКВУ.

(Закінчення буде)

Степан Сорока

ЧОМУ ПРОПАДАЮТЬ НАШІ ДІТИ

(3)

Хоч культура західного світу досить близько пов'язана „паперових одружень“, навіть і тут „матримоніальна обслуга“ не широко сприймається суспільством. А що казати про наших людей — з відмінним поглядом на життя, з іншою (але ніяк не гіршою!) культурою і звичаями! Не беремо до уваги одиниць серед нас, які так переймалися „модернізмом“, що намагалися випередити навіть тудишні людей. Такі одиниці сільно переймаються усе за найгіршою чужою сміткою, бо у кожного народу культурні цінності не валиються на вулицю.

І пригадає мені трагедія в одній родині, яку саме життя навчило, наскільки згубним є перейматися чужим. Сталося це в Канаді. Тоді я ще був самітним і багато років мешав у наших землях, що мали тих синів — Юрка і Васильку.

„Старший, Юрко, ще у школі залюбувся в дівчину-англійку, народжену в Канаді, і звичайно, дохав нею матір. Відолалася жінка, і ціло віддала своєї Пречиставки Церкві, не могла допустити, щоб син одружився з чужинкою. У примудрих і виступах, „зброт“ українських матерів, що ім'я її плач. Але на сина не впливали гіркі материні сльози. Для нього це було „дід кон три фешен“. Забави бі хлопця у голову, що, звичайно, „чисту“ канадську, він-уж не буде більше „фурієром“.

Але на сина не впливали гіркі материні сльози. Для нього це було „дід кон три фешен“. Забави бі хлопця у голову, що, звичайно, „чисту“ канадську, він-уж не буде більше „фурієром“. А стане „люр кенеді“. Він настав на своєму і одружився.

Минали роки, пірсі мали Васильку і теж сподобав собі англійку. Випадково довідалася про це мати, бо нахабне дівча почало до Васильки телефонувати і ввечері, і вночі. Мати знову в сльози: пропав старший син, пропаде і цей. Одного разу заплакала матір застав Юрка. Стриженого, запанятого: „Чого, мамо, плачеш? Що сталося?“

Крізь сльози промовила: „Думала, хоч цей-скільки своїх дівчат... а він теж чужинку...“

Вислухав Юрко матір, нічого не сказав. Сів, вирішив чекати, поки Васильку повернеться додому. Не встиг повернутися додому, а Юрко до нього: „Що це за англійка на тебе напосідає телефоном? Заскочений словами брата, Васильку розгублено відповіла: „Та ж... герл-френд... любимося. Така ж, як і твоя — скажеш...“

Щоб її залишив! Мати досить своїх дівчат, обійдемося без чужинки. Не сподівайся, що ти з англійкою станеш іншим. Скільки не житимеш між англійцями, а все буде для них форинером. Навіть зміна прізвища не допоможе. Знай, що в Канаді немає чистих канадців, є різні нації, а між ними й ми, українці. Досить того, що я потерпів, бо нікому бу-

ло переказати твердо. Я тоді не розумів материних слів... Аж тепер зрозумів... життя навчило і материн плач розумити і все своє рідне... Та для мене запанятого, бож дити... А ти, Васильку, якщо не покинеш англійки, то й за брата не матиму тебе, навіть і не вітайся тоді... Сказав Юрко, як відрубав, і пішов додому. Мовчки, розгублений, Васильку пошарував до своєї кімнати. А біда мати, як сиділа на канапі, слухаючи гострі сльозні слова, так і заснула. Може від задоволення, від радості, що старший син немов висловився зі своїх гріхів.

Минуло кілька днів. Питав Юрко матір, чи не телефонувала англійка. — Не чути більше, Васильку казав, що обличчя її... відповіла.

Може й тижня не минуло, як Васильку привів до хати дівчину - українку (як і він — народжену у Канаді). Ще раніше бачився з дівчиною в церкві, але чомусь не звертав уваги. Познайомилися з матір. Не довго й гуляли разом. Незабаром справили весілля. Тепер уже мають дітей, посилюють до невідомої й української шкіл. Самі молоді батьки — діалічні члени громади.

А де ж Юрко? Він викладає дітям релігію при англійській церкві, до якої перетягувала його жінка. Іноді дає батькові сотню доларів: — Подаруйте, тату, на церкву. Пийте на себе... Мос і м'я не може бути на списку між українцями... Але батько так не втерпів, розказав про дар Юрка своїм друзям — поміряв, що з ними разом у тяжкі часи започаткували і будували громаду і церкву майже з нічого. Не може батько мовчати, бож усі ще пам'ятають, як Юрко співав у церковному хорі, грав на сцені, виконував доручення батьків, що в той час були засновниками місцевої української православної громади. І дивно людям: чому Юрко не подає свого імені, коли дарує на церкву? Вож і тепер, як і колись, всі його шанують.

Та сам Юрко — іншої думки. Не хоче сварки в родині. Він вдоволений, що Господь і батьки знають про його дари на рідну церкву. Іншим же — не кожному знати. Прикро лише, що не він сам, а його діти пропади для рідного йому народу і середовища. І свідомість його — чи не найбільший біль його душі... Добре, що хоч пощастило меншому брату врятувати.

І приходить на думку: а скільки подібних трагедій щодня руйнують і вивчають життя наших людей на чужині!

Ще слід було б порівняти звичай наших предків з тугими „модерним“ життям. Колись в Україні, запанятовані до церкви, люди казали: „Щоб хоч на „Отче“ (Закінчення на стор. 4-й)

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редактор: д-р Михайло Данилюк

ЗАМІНА СУГЛОБІВ

Надзвичайно багато людей терпить, іноді нестерпні, болі в окремих суглобах аналізують дегенеративні зміни, які часами, майже повністю, нищать суглоби. Звичайно, і групи подібних пацієнтів треба зарахувати до групи людей з нещасливими випадками, пораниених на війні тощо, окремі суглоби яких або ж повністю знищені, або так ушкоджені, що суглоб стає нерухомим.

Годі вичислити всі можливі, внаслідок яких тисячі людей відчувають болі в суглобах, а зокрема всієї групи артритів, що часто стають причиною майже інвалідності. Про це ми згадуємо в нашому „Довіднику“.

Лікування суглобів провадиться на базі причини недуги, а їх є чимало. Крім консервативного лікування медикаментами, фізіотерапією, кращим кліматом тощо, в останніх десятиліттях застосовують також хірургічне лікування. Ортопедична хірургія в цій ділянці має великий прогрес, іноді навіть вставляючи частини суглоба з відповідного металу, як, наприклад, голівку кульшового суглоба. Але до цього часу, яке б лікування не було — консервативне чи хірургічне, воно базувалося на напів існуючому суглобі, щоб його зробити еластичним, безболісним, рухливим.

Питання залишалося: а що ж робити з людиною, коли в неї суглоб уже так знищений, що його напівжити неможливо? Коли всяке лікування вже не дає надії на покращання? Це питання турбувало як пацієнтів, так і лікарів, а тому вже роками йшли енергійнішування розв'язки цієї важкої проблеми.

Тепер розв'язку знайдено. Зродилася ідея, що коли суглоб так знищений, що вставляти його неможливо, тоді його треба замінити. Допомогти притягнуто технологію, і спільними силами винайдено синтетичний матеріал, який може замінити суглоб в цілості. Цей матеріал — у більшості випадків комбінація силікону і дакрону — не лише міцний, але й такий, що його людський організм приймає „за свій“, себто не виділяє його як чужий. Крім цього цей матеріал може слугити людиною протягом може 10 років.

Залишилося питання: як такий суглоб із синтетичного матеріалу „вшити“ замість хворого суглоба? І такий метод знайдено. Створено спеціальний клей, який зчеплює суглоб штучний суглоб із кістками, не в ніяк викликаючи жадної реакції в організмі.

Розв'язавши питання, ортопеди виділяють тепер ушкоджені суглоби, встановлюючи на їх місце синтетичні. Найбільш поширені операції суглобів — це вставляння суглобів коліна, зап'ястка, пальців рук і ніг, плеча. Останніми часами розпочали також замінювати кульшовий суглоб.

НАША ПОШТА

ВП Р. К. Нью-Йорк. Лікування алергічних явищ може передувати часті загалом лікарю або інтерністу, і не обов'язково завжди потрібно спеціаліста. Понадзвичайні алергічні недуги — це вже інша справа, але, як виходить із Валюєв'я, опису у Вас лише легкі і не настільки висипки на шкірі. Але вони не переїждять, а як це? Ви вже п'ять років думаєте про „висококваліфікованого спеціаліста“, а не підете навіть до свого лікаря за порадою і не шукаєте цього спеціаліста самі або з поміччю Вашого лікаря.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

ВІП М. В. Парма. На тему маріуанми ми вже писали, але це до неї повернемося, як Ви кажете, „у новому світі“. Це нове „світло“ справді старіє показати маріуану „нещадливо“, але ми можемо навести десятки авторитетів, які думають про неї і далі, як про „чортову зілля“. Дякуємо за побажання.

„УКРАЇНСЬКІ НОЧІ“ — ТРЕТІЙ НАКЛАД

(4)

Як уже в кількох місяцях ми підкреслили, автор виявляє пошану до українського народу, хоч у кількох місцях робить сумні, але правдиві зауваги про те, що українська шліхта, неначе освічена, потугую царату, відірвалася свого народу і йшла на службу Москві.

Багато того, що пише автор про Україну, не пройшло б нині московською цензури в Україні. Наведемо де-що з того, що й нині коле очі Москві:

„Як італійці для Метерніха, так само Україна для Миколи була тільки географічним поняттям. Боявся він тільки „польської інтриги“. Йому і до голови не пришло, що колись зустріється він також і з „українською інтригою“ (стор. 158).

дент східної філології Акакія Петереллі, познайомившись з Шевченком та його поемою „Кавказ“, сказав до Костомарова: „Спогад про розмову з ним збереже до смерті. Аж тепер зі слів Шевченка я зрозумів, як треба кохати свою батьківщину і свій народ“.

В той час, як Костомаров упав духом і думав, що „політичне життя України давно скінчилося і незабаром Україна злиється з Росією в одно тіло“, Шевченко бачив, що український народ, як той дуб, обсамлений громами буревія, обмараний вихрем, висувшений спеками, стоїть гордо і сильний. — пише Євдокимів, цитуючи Шевченка:

А од коріння тихо, любю Зелени парості ростуть.

Написавши це, він з усією силою переконав до: „І виростуть“.

Щоб кинути світло на те, як Євдокимів представляє Кирило-Методієвське Братство, наведемо частину з того, що автор сказав про це Братство на ст. 376: „Морально-

му упадкові і матеріалізації народів Мідієвчів протиставив ідеальну Польщу, яка завдяки своїм чеснотам причинилася до врятування цілого людства. Подібно післяницітв визначали Україну автори „Книги буття“, але вони вказували її в трілізмі як другу особу в трійці народів: польського, українського і російського. Україна мала стати мученицею і спасительною Слов'янщини, мала визволити Польщу і перетворити Росію. „Книги життя“ Мікшевича крутили кругом питання політичних, натомість „Книги буття“ Костомарова порушували, і то дуже ясно, питання суспільні. Обидва твори стали сангеліями двох слов'янських народів, будили віру в їхнє воскресіння. Як тільки „Книги буття“ при активній участі Шевченка були зредговані, братчики гаряче займалися реприсуванням їх і перекладали польською і російською мовами. З польською „Книгою буття“ українське народне відродження отримало історичний документ першорядної ваги. В крузі молодих укра-

їнських патріотів Шевченко здобував широкіший авторитет. Костомаров і Куліш відходили на другий план“.

Автор подав схему статуту Братства і там же сказав, що, в протиположності месіанізму, братчики поставили український месіанізм та що братчики, хоч наслідували твір Адама Мікшевича „Книги народу польського і пілігримства польського“, уклали досить оригінальний свій твір, щоб його можна визнати за витвір української культури. Автор каже, що Шевченко заставу у Братстві виразив незалежницькі від Москви позиції.

Коли візьмемо під увагу те, як представляють ролю Шевченка в Кирило-Методієвському Братстві в совєтській Україні (див. Українська Радянська Енциклопедія, том 6, стор. 375), то мусимо признати, що Євдокимів хоч у дечому і помиляється, однак його помилки не йдуть по лінії бажання польонізувати, русифікувати ці десекретизовані Шевченка або його наріч.

При цій нагоді варто зга-

дати й те, що роля Кирило-Методієвського Братства і участь в ньому Шевченка не однаково насвітлюють і в наших самостійницьких колах. Вистачає тільки поглянути до Енциклопедії Українознавства і Української Малолітньої Енциклопедії (Ональського), щоб переконалися в тому, які великі розбіжності є у нас на цю тему.

Свою книжку про Шевченка автор закінчує такими словами: „Дев'ятнадцяте століття було не для всіх віком оповення надії. До нового життя відірвалися: Італія, Болгарія, Сербія, Греція і Румунія. В імперії царів запанувала же темніша ніч. Загасли надії українських патріотів, але як вогнисті стовпи прорисували їм і вказували дорогу поезія Тараса Шевченка. Аж у безодню подій запала страшна чорна глибина нощі“.

Ні словом не згадує автор про теперішнє „дасліве“ і вільне життя українського народу, що мусить жити в цій самій імперії під іншою назвою. Коли б автор міг назвати московський пропаганді, то

През. Ніксон домагається реформи допомоги безробітним

Вашингтон. — У доповіді до пропозицій реформувати пенсійну систему, президент Ніксон перерахував Конгресові пропозиції також і щодо реформи системи допомоги безробітним. Згідно з пропозиціями Президента, Конгрес повинен схвалити законодавство, на основі якого був би встановлений один федеральний стандарт системи допомоги безробітним, при чому прийняти чотирьох робітників на п'ять о-

держували б допомогу у випадку безробіття, яка рівнялася б бодай половині їхньої нормальної зарплатної платні. У своєму зверненні до Конгресу президент Ніксон запропонував також, щоб нове законодавство включало заборону стягати виплатувати будь-яку допомогу страйкуючим робітникам, і щоб системою допомоги були охоплені фермерські робітники, яких нараховують 635,000. Вимога, щоб стейти не виплачували допомоги страйкуючим, викликала незадоволення організованого робітництва, а президент Джордж Міні заявив в імені американських професілок, що пропозиції президента Ніксона не вирішують проблеми, в першій мірі тому, бо в них немає уточнення, які робітники мали б бути порівняні до допомоги і як довго безробітний мав би таку допомогу одержувати.

Напевно написав би і про „українську радянську суверенну республіку“, однак він добре знає, що темна ніч України це триває.

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

Майяков, Н. Д. ПОДПИСА ПОЧТА

Вечір літературного конкурсу СФУЖО в Ірвінгтоні

Для 1 квітня 1973 р. в залі УНДому в Ірвінгтоні 28 Відділ СВА в Ньюарку, Н. Дж. з ініціативи Гуртка Кінголобі, під проводом відомої письменниці Дарі Ярославської, влаштував Вечір Літературного Конкурсу СФУЖО.

Імпреду відкрила голова 28 Відділу Лідія Гладка, привітавши присутніх, між ними гостю з Детройту Марусю Бек, ініціаторку у фондаторку літературних нагород СФУЖО, та присутню авторку нагородженого репортажу „Замерле місто“, д-р Марію Кобринську, передала слово письменниці Дарі Ярославській.

Дарія Ярославська у вступному слові поділилася з присутніми думками про ролі, вартість і значення літературних конкурсів.

Офіція артистки Іванна Ковонів і Оксана Тарнавська відчитали репортажі.

Репортажі „Візу отримав“ — Боженина Коваленко з Австралії, й „Замерле місто“ — Марії Кобринської з ССА, відчитала Іванна Ковонів.

Репортаж „Магреб аль Акса“ — Оксана Лукашевич-Подон із ССА, відчитала Оксана Тарнавська.

Читання перепліталося фортепіановими сольо піснями Таїса Богданської: Шуберта: Емпротмо Ас-дур, Косенка: Токатина, Де-бюссі: Затоплена святиня і Шопена: Тарантелю. Піаністка вміло підбидала музику, до тем репортажів. Вірш „Криголом“, присвяту Марусі Бек, Дарія Ярославської, виголосила артистка Валя Каліна-Магмет.

В заключному слові Марусі Бек висловила признання жінкам, що своєю працею причаються до поширення українського імені у світовому просторі. Конкурси, казала Маруся Бек, „собоюницький“, бо нагороджені авторки з різних сторін світового поселення: з ССА, Австралії й Європи. Українське жіноцтво зрозуміло вартість об'єднання і доказало це на практиці. Українська жінка нарівні з чоловіком може займати провідні пости в житті нашої нації. Після свого слова Маруся Бек вручила першу нагороду Марії Кобринській.

При солідних, що його приготували пани з Управління 28-го Відділу і присмій тавариській атмосфері докінчувано цю успішну імпрезу.

Марія Рокан

Слово про український Клівленд

Майже несподівано, на запрошення мого славного побратима Григорія Кітаского, я був свідком чудової української пісенної містерії на ювілейному Шевченківському концерті могутньої української громади Клівленда. Я був там уперше і, на правді сказати, не сподівався такої великої демонстрації України в тому місті, на землі Вашингтона, про яку згадав так пророческо наш Великий Шевченко в своєму Кобзарі.

Велика театральна зала американської школи залюбувалася, як звичайно, з нашим традиційним записанням. А за кулісами вже роздавалися надхненно, червононими максами полтавських вишивок і оксамитними волошками кийських корсетів — раднісний український степ. Хто з українського роду може не відчувати гордості за таких виконавців — наших чарівних юначок і юнаків, молоді, чіткі, як такіх вроджених заборжців з хору „Дніпро“, як Яків Сидельник, Зенов Ліщинин, д-р Павлюшин і багати й інші, що не порухаючись пальцями, бо понад сто?!

Диригент хору, Євген Садовський, нервово похолодів коридором, в елегантному фракі, подаючи останні розпорядження. Григорій Кітаский, зі своїм неомежним Петром, розсілися за великим столом, між на Сорочинському ярмарку, — настрої в унісон бандури молодого ансамблю бандуристів Клівленду. Г. Махнін, що прибув з Детройту підбадьорити молоді, настроює побіч свою бандуру-бас з ратичкою.

Засили вогні! І я, побачивши залп виконавців за кулісами, був радий, що зала переповнена. Як інакше могли б повістися українські патріоти Клівленду, святкуючи ювілей нашого національного Пророка?!

Високо-культурна, хвилююча українське серце, доповідь д-ра Юрія Федісевича про столітню історію Українського Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, що його так пильно очолював у свій час український „чорномор“, Михайло Грушевський. Не пропаганда, — лише факти, розказані досконалою літературною мовою.

Концерт розпочала віртуозна скрипалька, Галина Волдріч, творима славного Миколи Лисенка. Я не зловив скрипки ще від того, як мій, замордований „говарішми“ на 73-ому році життя, тато силував мене паяти на скрипці гамми: „Рябу жовлять, в кошілє кидать...“ Ще й дотепер пригадую, як у дитячі літа, злучаючи скрипальку на концерті й поїзуючи, я запітав його: „Тату, ми підемо додому, як той дядько перепиляв ту скрипку?“ Але тепер, згадуючи у загальній настрій, я ржував з присмієм майстеру гру.

Відтак — „Послание“, у виконанні відомого артиста Ротислава Васильєва. Розбудив він ним навіть тих, що збиралися задрімати трохи під час „Елегії“ Лисенка, після смачного обіду. Пробудилися вони від бурхливих оплесків.

На сцені славний Клівлендський хор „Дніпро“, понад сто чарівних українців, запорожців і гармонійних музикантів нашої симфонічної оркестри, на чолі з динамічним диригентом Євгеном Садовським: „Розрита могила“ зі солю О. Ротисевича; „Бють пороги“ з записами баритона Якова Сидельника, клівлендського Карузо — Юрія Оришкевича, Г. Норка, Л. Лешука, П. Колісницького. Мені тяжко було уявити скільки часу мусіли пожертвувати диригент Садовський і учасники хору, щоб клівлендська громада могла нагоду послухати ці величезні й складні хори Гнатюшина й Лисенка.

Микола Призодько

Виставка Ольги Остап'як

На сторінках „Свободи“ часто читається про мистецькі виставки наших відомих мистців. Але чимраз частіше згадується теж про виставки мистців, які щойно вперше дають змогу широкій громадськості зацікавитися їхніми творами. До останніх належить і Ольга Остап'як з Детройту.

Відділ Об'єднання Мистців України Америки у Філадельфії вже подав до загальної відомої, що виставка її творів відбулася у їхній домівці 31 березня. Водночас Центральна ОМУА в Нью-Йорку повідомляє, що виставка в їхній домівці відбулася 15-го квітня. Це все засвідчує, що в українському мистецькому світі появилася нова, свіжа мистецька сила.

Ольга Остап'як народилася у Буковині у високопатріотичній родині. Її батько, с. п. Василь Черський, правник по фаху, був учасником визвольних змагань із ступенем куринного отамана УГА й командувач у к. р. айскіско гірською бригадою.

Від ранніх літ Ольга Остап'як цікавилася музикою та малюванням. Після закінчення студій в Консерваторії в Чернівцях, вона виїхала до Відня, де доповнила своє музичне навчання в Музичній Академії. Життєві обставини склалися так, що вона мала можливість розвивати музичність, а навіть ро-

біла спроба у композиції, але ті самі обставини не дали їй можливості повні розвинути мистецького таланту. Щойно на 50-му році життя, на чужині, вона відновила мистецькі студії. Закінчивши Академію Мистецтва в Детройті, вона серйозно та із запалом взялася до мистецької творчості. Її глибоке бажання творчого вияву впродовж з наполегливою працею уже об'явилися у певних досягненнях. У метрополії Детройту, мисткиня вже мала шість виставок: чотири спільні, а дві індивідуальні.

Іван Бек

У НЬЮ-ЙорКУ НА БРОНКСІ У ВІДДІЛІ ЧЕНЗ МАН-ГЕТТЕН БАНКУ молоденька касирка щойно розпочала — вперше в житті — свою працю, коли туди зайшов банда і подав їй записку. Касирка почала класти гроші в торбинку, яку подав напасник, що домагався грошей під загрозою зброї, але банда помітив, що дівчина кладе тільки одностолларівки і наказав: „Клади столларівки“. Довелось виконати наказ того „патрона“, який швидко потім зник з понад 4000 доларів готівки.

НА ЛОНГ-АЙЛЕНДСЬКІЙ ЗАЛИЗНИЦІ ВІЛЬШАС кількість нещасливих випадків. Останніми днями авто 62-річної М. Чагош з розгоном наїхало на перший вагон, який вискочив з рейок, п-і Чагош загинула. Поблизу Сайсету 30-річний Дж. Пласко скочив з поїзду і потрапив під колеса. У Зах. Гемпстеді поїзд зіштовп з рейкою, а біля Айленд Парку вагоном зачепило 75-річну жінку і важко її поранило. Управління залізницею закликає поїзери та взагалі всіх людей бути обережнішими на переїздах і на станціях.

НА ВЕЛИКОДНІ СВЯТА!

НАЙКРАЩІ ПЕРЕДСВЯТОЧНІ ЗАКУПИ ДОМАШНЬОГО ВІНОВУ, ЯК ШИНКИ, КОВБАСИ, ЮЩКИ, САЛЦІСОНІ, ПІЛІТІВЕНКИ — ВСЕ СВЯЖІ СИРІ М'ЯСИНА ТА РІЗНИ ІМПОРТОВАНИ ДІЛКАТЕСОСЕН

— дїстанте —

в УКРАЇНСЬКІЙ КРАМНИЦІ К. МИРОНОВИЧА
MIRON MEAT MARKET
272 A Smith St, Perth Amboy, N.J. 442-4660

НЕ ТРЕБА
ДОВОГ
ЧЕКАТИ

ЗАКЛИКАЄШЕ СЬОГОДНІ
3 І Л Я

J. MILLER'S PURE HERB COMPOUND № 6, а вже за кілька годин, а найдашє слідуючого дня почуєш ліпше.

Ще швидше діє швидко і швидко помітно в слідуючих недугах: кашлю, грипу, застуди, несприятливості, газів, відбиття, заворотів голови, білих у кришках і інших недугах.

Ціна одної пляшки \$10.00, а якщо хочете для своїх приятелів, тоді 2 пляшки — \$15.00.

Якщо Ви недоволені протягом 24-48 годин, поверніть пляшку, а гроші будуть Вам повністю повернені.

Пам'ятайте, записку, докупуйте це або інші ордери на адресу: THE MILLER CO., INC. Dept. 41 780 Broad Street, Newark, N.J. 07102

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ ПРОДАТИ АБО КУПИТИ БУДИНОК, БІЗНЕС, ЗЕМЛЮ звертайтеся до УКРАЇНСЬКОГО ФІРМИ GEMINI REAL ESTATE CO. 86 — Second Avenue New York, N.Y. Tel.: 677-6468

НА ПРОДАЖ ВЕЛИКИЙ ДІМ в околині East Oak Lane у Філадельфії. 10 кімнат, 2 кухні, 3 ванни і гарний город. Пристатна ціна. Телефонуйте ввечорах на 215 LI 8-7150

SHIPKA TRAVEL AGENCY, INC.

- Спеціалісти в групових і індивідуальних поїздках до європейських країн і всіх частин світу.
- За інформаціями за груповими чи індивідуальними поїздками пишть або телефонуйте:

(216) 351-1700

SHIPKA TRAVEL AGENCY, INC.

5434 STATE ROAD CLEVELAND, OHIO 44134
HELEN MURAL SHIPKA — WALTER SHIPKA

ТАРЗАН, Ч. 6918. Увурці хочуть рятувати Тарзана

Я тебе, пане, не розчарую! Тарзан буде спати від застуди аж поки прибуде тай літак по нього. Чи можу задишати цю станицю і подивитися, як ти будеш його тортувати? Він спричинив мені багато турбот! Ти все ще дурний, Козенку! Я не задумую тортувати такого вартісного ворога! Він спричинив тобі турботи тільки тому, що він мурдрив за тебе! Але не за мене, Козенку! Беніто! Дикуні Тарзана перелазять наш під! Давай криси, мерщій!

Різне

Українське Висхідне Віро ROMAN PARCEL SERVICE 141 2nd Avenue, New York City Tel.: (212) 475-7480

— басис Воя —
ВЕКІЛІХ СВЯТ ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОГО

Христос Воскрес! В дніх 22, 23, і 30-го квітня 1973 року — застеріго. Уривок години: від понеділка до суботи — 8:30 до 6 веч.; а неділю від 10-2 по пол.

Business Opportunity

МОТЕЛЬ-ГОТЕЛЬ
Мотель — 18 модерних кімнат (housekeeping), 40 км. готель, 40 x 70 сталевої бейси, дні на 4 спальні, 6 акрів землі. В доброму стані, біля Соосіт-ка. Ціна \$75,000.
KOPF OF KERHONKSON, NY Dial 914-626-7690

Розшуки

ПОШУКУЮ ВРАТА ПЕТРА ПАРІ ГРИГОРІВІЧА
Нар. 1923 р. в с. Дубів, р-н Сокаль, обл. Львівська. Вийшов з дому 1943 р., був при Дніпрі. Хто знає би про нього, або він сам, прошу з'ясуватися на адресу:
W. Parli, 37-00 — 51st Ave. Astoria, N.Y. 11103

HELP WANTED MALE

Automotive
SOLE IMPORTER OF BMW (Bavarian Motor Works)
Has openings for mature part pickers and packers. Automotive experience helpful. Company moving to new headquarters in Montvale within 4 to 6 months.
HUFFMAN MOTORS CORP.
50 Louis Street
So. Hackensack, N.J.
Call 440-0880

Funeral Directors

Theodore WOLININ, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
125 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. 10009
Tel.: GE 4-1171
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

SINKOWSKY FUNERAL SERVICE

3832 Boston Rd.
NEW YORK, N.Y. 10469
Tel.: 863-2475

Директор НОСН СЕНКОВСЬКИЙ

Завідує влаштуванням похоронів в каліфорнії, пологонів в каліфорнії, пологонів в каліфорнії, пологонів в каліфорнії. Похорони по мінімальним цінам.

НОВАЛЬЧИН FUNERAL HOME

Completely AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в штаті NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуговує чесна й райрада. У випадку смутку в родині, клієнту, як в день, так і в нощі.

WILLIAM F. RASLOWSKY, Manager

129 Grand Street (cor. Warren Street)
Jersey City, N.J. 07302
HEnderson 4-5131

Встановлено премію імені Павла Тичини „Чуття єдиної родини“

Київ. — Постановою Ради міністрів Української ССР засновано щорічну премію імені Павла Тичини „Чуття єдиної родини“. Премію присуджують у день народження поета — 27 січня. Дуже знаменним з уточнення критерію, на основі якого цю премію присуджують. Про це в „Радянській Україні“ з 10 квітня напсамо так:

„Видатні літературно-художні твори, спрямовані на виховання трудящих у дусі

соціалістичного інтернаціоналізму, загальнонаціональної гордості радянської людини, в яких глибоко розкриваються торжество ленінської національної політики КІРС, братерська дружба і єдність народів нашої країни, зближення соціалістичних націй і народностей, розвиток нової історичної спільності людей — радянського народу, відзначаються щорічною премією імені Павла Тичини — „Чуття єдиної родини“.

НОВИМИ ДОРОГАМИ

„Новими Дорогами“ — нова книжка, яка недавно вийшла з друку. Це біографічна історія написана на підставі документів про Канадійське піонерське життя в степовій провінції Манітоба, зібраних за останніх 75 років. У книжці багато ілюстрацій про піонерське й сучасне життя українців Канади. Книжка написана легкою українською мовою, і видана в опрацюванні Наталії Котуської. Книжка нараховує 242 сторінок, видана на добрім папері та з гарною обкладинкою. Ціна книжки 5.00 дол.

Замовлення просимо слати до видавця:

WILLIAM PEREPELUK
1103 Main Street South
DAUPHIN, Manitoba, Canada R7N 1M5

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ влаштовує

ВОСЬМІ КРАЙОВІ КРУГОЛІНІ ЗМАГАННЯ

в П'ЯТНИЦЮ І СУБОТУ
25 і 26-го травня 1973 р.
Fair Oaks Lanes
Ambridge Avenue
Fair Oaks, Pa. 15003
Тел. (412) 268-9915

В турнірі можуть брати участь лише члени УНСОЮЗУ.
Турнір є під зарядом ABC і WIBC moral action.

Гарантовані нагороди на розгрі чоловічих і жіночих дружин:
Чоловіча дружина \$500 1-ге місце — \$300 2-ге місце
Жіноча дружина \$200 1-ге місце — \$100 2-ге місце
• Додат. сингл і дружини: субота, 26 травня 1973 року.
• Передбачається щонайменше одна нагорода на юніорів 10 зголошень в кожній грі.
• Речення зголошень — 20-го квітня 1973 року.
• Нагороди будуть роздані 26 травня 1973 року під час бенкету.
• Шість запису свої замовлення на бенкет.

БЕНКЕТ

відбудеться в ALIQUIPPA UNA HOME Brodhead Rd., ALIQUIPPA, Pa. год. 7-ма ввечора
Запрошуємо до участі всі Союзіві Відділи в ССА і Канаді.
Зголошення та за дальніми інформаціями пишть до:
Stanley Prokopych 95 Anthony Wayne Terr., Baden, Pa. 15005 Tel. (412) 869-2389
Ukrainian National Association 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303 Tel. (201) 435-8740

НОВИЙ СКЛЕП З МАТЕРІАЛАМИ

в українській ділянці Нью-Йорку, матеріали, що надаються для ввезення до краю.

НИЗЬКІ ЦІНИ.

Для читачів „Свободи“ спеціальна знижка.

CARA-SUE FABRICS INC.
91 Second Avenue (між 6-6 вул.)
NEW YORK, N.Y.